

Kompostor för bioavfall

Installations-, bruks- och underhållsanvisning

TACK
FÖR ATT DU VALDE
EN INHEMSK
MULTA-MAX-
KOMPOSTOR
FRÅN JITA!

MULTA-MAX DELAR OCH PRODUKTINFORMATION

Produktinformation

Storlek:	1000 x 600 x 700 mm
Vikt:	20 kg
Volym:	300 L
Material:	Stomme HDPE, EPP-värmelock, UV-skydd, återvinningsbar
Garanti:	2 år
Utrustning:	Blandare, slang för tömning av lakvatten

INSTALLATION AV MULTA-MAX

Montera kompostorn på en skyddad plats på tomten där den inte stör dig eller dina grannar.

Platsen ska vara jämn och även tillräckligt hög på grund av lakvattnet som kommer från kompostorn. Man kan låta marken absorbera lakvattnet eller leda det till en separat dunk.

Kompostorn kan stå ute under ett tak eller utan tak.

Vad kan man kompostera?

Du **kan lägga** följande i kompostorn:

- Frukt och grönsaker
- Kött, fisk
- Kaffe samt kaffefilter
- Hurdjursavfall
- Krossade äggskal

Lägg inte följande i kompostorn:

- Plast, inte ens biologiskt nedbrytbara avfallspåsar
- Glas eller liknande icke nedbrytbart material
- Tidningspapper
- Aska
- Läkemedel

IBRUKTAGNING AV MULTA-MAX

Montera slangen för tömning av lakvatten.

Öppna locket och håll 5–10 cm kompostströ i botten av kompostorn.

ANVÄNDNING AV MULTA-MAX

Kompostorns lock ska öppnas där det finns ett urtag för fingrarna. Öppna kompostorns lock genom att försiktigt dra värmelocket rakt ut så att locket frigörs från urtaget och du kan lyfta upp det. Stäng locket genom att trycka ner det och se till att det låses bakom den formade upphöjningen. Vinden kan ibland ta tag i locket och öppna det. Förhindra det genom att välja en vindskyddad plats eller lägga en vikt på locket.

Börja fylla kompostorn med kompostavfall. Täck kompostavfallet med ca hälften så mycket kompostströ som mängden kompostavfall i botten. På vintern ska man använda mer kompostströ, till och med lika mycket som det finns avfall.

Om du vill kan du påskynda aktiveringen av kompostorn genom att använda en speciell kompostaktivator. Småorganismerna i kompostmassan börjar bryta ner kompostavfallet och temperaturen börjar stiga.

Komposten ska röras om, speciellt vid kallt väder. På sommaren behöver man oftast inte röra om komposten. Vid blandning rör man om kompostavfallet ner till hälften av massans höjd. Syftet är att lufta och blanda komposten.

Kompostorn börjar fungera ordentligt när den är ungefär halvfull. Du kan följa vad som händer i kompostorn med hjälp av termometern. På sommaren kan temperaturen stiga till över 50 grader. Avfallet komposteras då snabbt. På vintern behöver kompostmassan mycket avfall, så att temperaturen och förhållandena förblir gynnsamma för kompostering.

På vintern kan kompostorn behöva extra isolering ifall det inte uppstår tillräckligt med avfall och det inte hjälper att blanda komposten.

För värmeisolering kan man använda t.ex.:

- Snö, genom att samla det i en hög utanför kompostorn
- Jita självreglerande värmekabel
- Tilläggsisolering tillklippt av tältunderlag eller annat liknande material på insidan på kompostmassan
- En varmvattendunk som man gräver in i kompostmassan

Extra åtgärder måste vidtas när temperaturen sjunker under 10 grader och inte stiger ens efter blandning. Observera att kompostens yta är ovanför termometern. Frysning skadar inte kompostorn i sig, men om man inte vidtar åtgärder vaknar den först när vårsolen värmer den eller om man värmer den separat.

TÖMNING AV MULTA-MAX

Den nedbrutna och förmultnade komposten töms med en spade genom tömningsluckan. Tömningsintervallet beror på hur mycket kompost du lägger i kompostorn. På grund av Multa-Max-kompostorns stora volym (300 l) räcker det att tömma den på hösten och våren vid normal användning. Vid tömning ska omkring 1/3 av den gamla komposten lämnas kvar i kompostorn.

Lägg nytt strö på botten och håll komposten som blivit kvar i mitten på ströet. Använd kompostorn som vanligt efter tömning. Lakvattnet kan hållas ut i efterkomposten eller direkt på buskarnas rötter om du har lett det till en dunk.

FORTSATT ANVÄNDNING AV MULTA-MAX

Den borttagna massan kan användas som den är för att t.ex. täcka rötter till buskar. Bästa resultat får du om du vidareförädlar täckkomposten i en täckt hög eller i en separat fabrikstillverkad efterkompostor i ungefär ett års tid. Därefter är massan helt mogen och av jämn kvalitet.

Du kan blanda sand och torv i massan eller blanda den i en större mängd jord. Använd dock inte täckkomposten eller efterkomposterad massa som den är som växtunderlag i ditt grönsaksland om du har lagt toalettavfall i kompostorn. Efterkomposteringsstiden ska då vara mer än ett år.

VID STÖRNINGAR

Komposten luktar ruttet: Komposten är för fuktig och tät. → Tillsätt torrströ och blanda.

Det finns flugor eller myror i kompostorn: Myror är inte till skada, men flugor är obehagliga. Om du upptäcker flugägg i kompostorn, gräv ner dem i mitten av komposten. Flugäggen förstörs då av värmen.

Temperaturen stiger inte: För lite avfall.
→ Tillsätt mer avfall eller isolera kompostorn.
Du kan också använda aktivator.

Aska i komposten: Avfallet är för torrt.
→ Tillsätt lite vatten och blanda massan.

ALLMÄNT OM MULTA-MAX ANVÄNDNING

Generellt sett kan man säga att man inte kan använda för mycket strö. Det ser till att din kompost är syrerik och lucker.

Kompostering av förmultningsbart avfall är en miljögärning. På så sätt belastar avfallet inte avfallsupplagen och du kan använda täckkomposten som jordförbättringsmedel på din egen tomt. Det går snabbt att lära sig använda kompostorn och det tar bara några minuter per dag att hålla koll på den och sköta den.

Du kan också göra eget kompostströ. Hemmagjort kompostströ består av flis som har tillverkats av ris i en kompostkvarn samt räfsavfall, som löv, skogsförna, bark och grenar. Tillsätt också torv.

Det är modernt att sortera avfall! Tack för att du valde en inhemsk Multa-Max-kompostor från Jita!

JITA
Av hållbar plast

